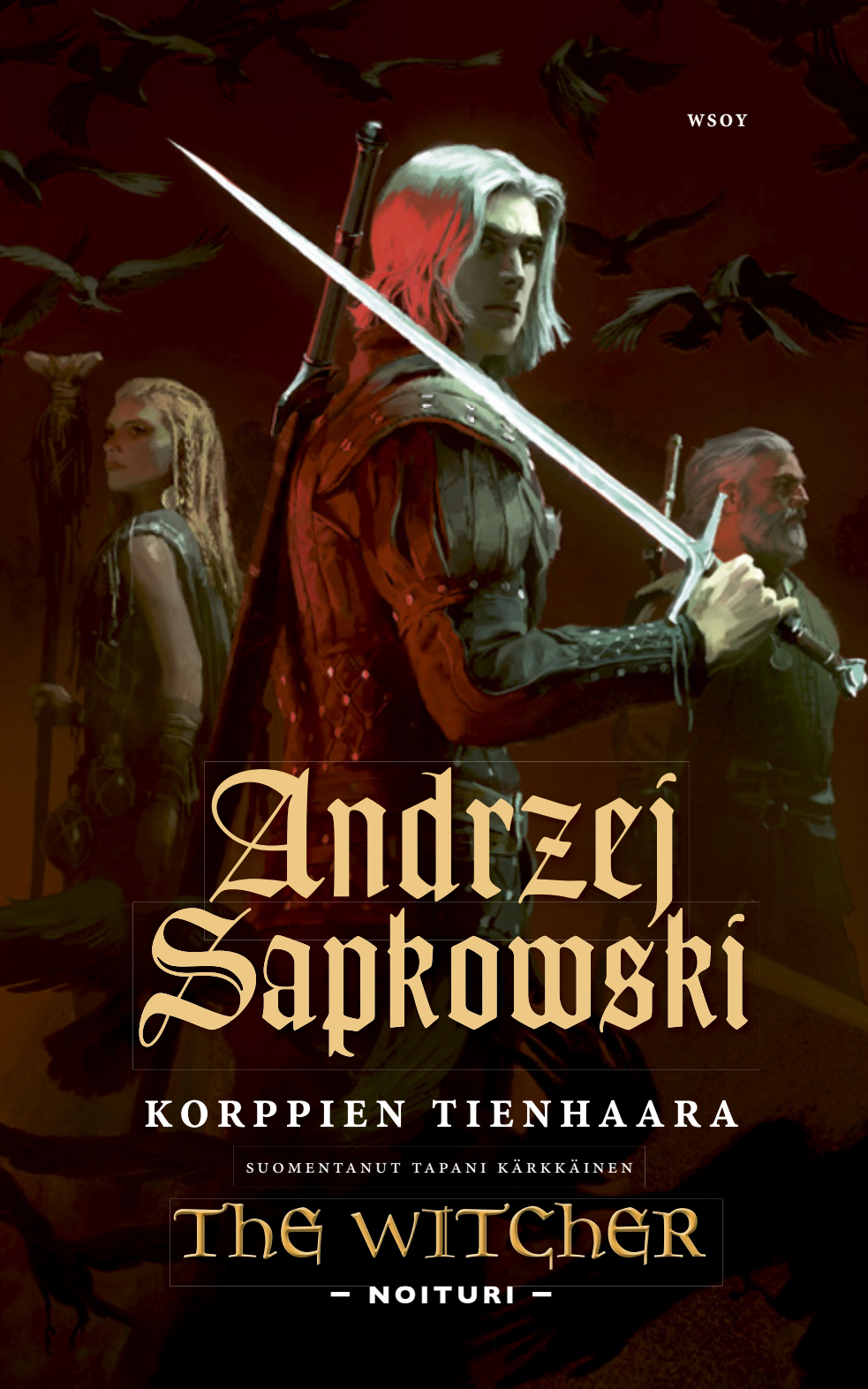

WSOY

Andrzej Sapkowski

KORPPIEN TIENHAARA

SUOMENTANUT TAPANI KÄRKKÄINEN

The WITCHER

— NOITURI —

Andrzej Sapkowskiin teoksia

THE WITCHER – NOITURI -SARJA:

Viimeinen toivomus
Kohtalon miekka
Haltiain verta
Halveksunnan aika
Tulikaste
Pääskytorni
Järven neito
Myrskykausi
Korppien tienhaara

HUSSILAISTRIOLOGIA-SARJA:

Narrenturm 1
Narrenturm 2
Herran soturit 1
Herran soturit 2
Lux perpetua 1
Lux perpetua 2

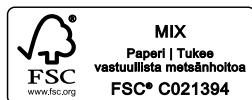
ANDRZEJ SAPKOWSKI

Korppien tienhaara

THE WITCHER
NOITURI 9

Suomentanut Tapani Kärkkäinen

Werner Söderström Osakeyhtiö
Helsinki

Ensimmäinen painos

Puolankielinen alkuteos
ROZDROŻE KRUKÓW

© by Andrzej Sapkowski, 2024
Published by arrangement with Patricia Pasqualini Literary Agency.

Suomenkielinen laitos © Tapani Kärkkäinen ja WSOY 2025
Werner Söderström Osakeyhtiö
Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki
ISBN 978-951-0-51665-2
Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:
tuotevastuu@wsoy.fi

*Kamala tuuli puhaltaa, synkkä pimeys velloo.
Hämärässä peto hirmuinen lymyää
Pahuus lähemmäs hiipii, on aika apua huutaa.
Apua! Noituri, riennä pelastamaan!*

*Kaukana viattoman uhrin huuto kaikkaa.
Ympärillä yön pimeys, talvi
Veri tahrii kivet ja koivujen valkeat rungot.
Vaan ei noituria näy, ei näy.*

Tuntemattoman tekijän balladi, n. 1150 p. R.

*Älä muista minun nuoruuteni syntejä,
älä minun rikoksiani.*

Psalmi 25:7

Kaedwen on maa, joka on ahdettu pohjoisesta Lohikäärmevuorten, idästä Sinivuorten ja lännestä läpipääsemättömien korpien väliin. Siellä pitävät valtaa Toppin suvun perintökuninkaat. Heidän alkuperäinen pääkaupunkinsa oli ikivanha Ban Ard, mutta vuonna 1130 post Resurrectionem kuningas Dagread lahjoitti sen velhoille ja siirsi pääkaupungin maan keskellä sijaitsevaan Ard Car-raighiin.

Muita Kaedwenin tärkeitä kaupunkeja ovat Ban Fearg, Daevon, Ban Fillim ja Ban Gleann.

Toppin kuningassuvun ja koko maan vaakunassa on ikimuistoisista ajoista asti ollut yksisarvinen – d'or, licorne effrayée de sable.

Kaedwenin kuningashuoneen hallitsemien maiden ympärillä on samaan valtiokokonaisuuteen kuuluvia rajamaita, joita kutsutaan markeiksi eli rajaprovinseiksi. Niiden hallinnasta vastaavat markkreivit, jotka saavat virkansa joko perintönä tai kuninkaalta. Markit ovat ikään kuin Kaedwenin etuvartioita, joiden tehtävä on laajeta koko ajan yhä edemmäs ja vallata haltioilta uusia maita Kaedwenille, siirtää rajaa ja rajapyykkeitä. Kaedwenilla on Länsi-Markkreivilä, Ylä-Markkreivilä, Järvi-Markkreivilä ja Ala-Markkreivilä.

Baldwin Adovardo,
Regni Caedvenie Nova Descriptio

Ensimmäinen luku

Geralt ei millään pystynyt keskittymään oltermannin höpötykseen, vaikka miten olisi halunnut ja vaikka syytä olisi ollut. Hänen koko huomionsa meni isoon, täytettyyn varikseen, joka seiso i oltermannin pöydällä. Varis mulkoili noituria lasisilmällään seisoa jököittäessään vihreäksi maalatulla savijalustalla, molemmat jalat saveen upotettuina. Niin elävältä kuin varis näyttikin, oli selvää, että se ei mitenkään voinut olla elävä. Miksi se kuitenkin Geraltin hämmästykseksi oli jo useamman kerran iskenyt hänelle lasista silmäänsä? Oliko se magiaa? Tuskinpa, sillä Geraltin noiturinmedaljonki ei liikahdellut eikä värissyt, ei kertaakaan eikä vähääkään. Oliko siis kyse hallusinaatiosta? Harhasta? Johtuiko kaikki siitä, että hän oli saanut pari iskua päähänsä?

”Toistan kysymyksen”, oltermanni Bulava toisti kysymyksen. ”Toistan, vaikka en ole tottunut toistamaan.”

Oltermanni Bulava oli jo useamman kerran vakuuttanut Geraltille, ettei ollut tottunut toistamaan. Siitä huolimatta hän toisteli toistelemasta päästyään. Hän selvästi piti toistelemisesta, vaikkei ollutkaan siihen tottunut.

”Toistan kysymykseni: mistä oikeastaan oli kysymys? Mitä sellaista sinulla oli sitä sotilaskarkuria vastaan, että hänet niin kaamealla tavalla rusikoit hengiltä? Oliko kyse vanhoista

kalaveloista? Katsos kun en millään voi uskoa, että kyse olisi ollut siitä maajussista ja hänen tyttärensä työntöavarasta. Että olisit muka noin vain rientänyt apuun. Kuin mikä lie vaeltava ritarinketale.”

Varis mulkaisi. Geralt liikutteli selän taakse sidottuja käsiään ja koetti saada veren kiertämään niissä. Köysi hankasi kipeästi ranteita. Selkänsä takaa hän kuuli maalaiskorston raskaan hengityksen. Korsto seiso i aivan hänen takanaan, ja Geralt oli aivan varma, että mies vain odotti tekosyytä voidakseen taas kerran iskeä häntä nyrkillä korvalliselle.

Oltermanni Bulava huokaisi, istua rojahti tuolille ja pullisti mahaansa ja samettikauhtanaansa. Geralt katseli kauhtanan rinnuksia ja tajusi, mitä oltermanni oli syönyt tänään, eilen ja toissapäivänä. Ja että ainakin yksi ruokalajeista oli tarjottu tomaattikastikkeessa.

”Olin ajatellut, että minun ei enää koskaan tarvitsisi nähdä yhtäkään teistä noitureista”, oltermanni sanoi vihdo i n. ”Moneen vuoteen täällä ei nähty yhtäkään teikäläistä. Puhutti i n, että vuoden satayhdeksänkymmentäneljä jälkeen ani harva olisi enää elossakaan siellä vuorilla. Tuli tieto, että viimeisetkin olivat kuolleet pois, joko nälkään tai tauti i n. Mutta kappas vain, sitten yksi tulla tupsahtaakin tänne minun mailleni. Ja ensimmäinen asia, jonka tekee, on murha. Ja jäätyään kiinni itse teosta vielä kehtaa vedota ties mihin lakeihin.”

”Kaedwenin ja rajaseudun markkreivikuntien kuninkaan antama henkilökohtainen ukaasi vuodelta tuhatsataviisikymmentä”, alkoi Geralt kähistä selvitelyään ensin kurkkuaan. ”*Primo*, noiturien sallitaan vapaasti harjoittaa ammattiaan Kuningaskunnan ja markkreivikuntien alueella, eivätkä he vastedes ole paikallishallinnon tuomiovallan alaisia...”

”Ensimmäiseksi *primoksi* on kulunut jo puoli vuosisataa siitä, kun Dagread päätti päivänsä”, Bulava keskeytti. ”Samalla haipuivat tuhkaksi hänen itsevaltaiset ukaasinsa. Toiseksi *pri-*

moksi kukaan kuningas ei ota minulta mitään minkään alaisuudesta, sillä kuningas on Ard Carraighissa, kaukana täältä, ja täällä valtaa pitää paikallishallinto. Eli minä. Ja kolmanneksi *primoksi* sinua, veliseni, ei ole pidätetty ammattisi harjoittamisesta, vaan taposta. Ihmissusien pyydystäminen ja metsähiisien nirhiminen on sitä sinun noiturinhommaasi. Mutta yksikään kuningas ei ole antanut sinulle erivapautta tappaa ihmisiä.”

”Tein sen puolustaakseni...”

”Daryl!”

Korsto kuuliaisesti huitaisi Geraltia nyrkillä, tällä kertaa niskaan.

”Tuo sinun toistelusi käy hermoille”, oltermanni sanoi ja katsahti kattoon. ”Tiedätkö, miten voi käydä, kun joku käy hermoille? Jopa niin rauhalliselle miehelle kuin minä?”

Varis mulkaisi lasisilmällään. Geralt oli hiljaa.

”Et sinä mikään noituri ole”, Bulava sanoi vihdoin. ”Olet virhe. Sinut pitää korjata. Sinut pitää viedä takaisin sinne vuoristosiirtolaan, josta kaikki puhuvat. En tiedä, miten teillä siellä tällaiset hoidetaan. Voi olla, että kaltaisesi vikakappaleet puretaan osiin, jotka sitten käytetään uusien, parempien noiturien kokoamiseen. Eikös siellä juuri semmoista tehdä? Noiturit kootaan ihmisen kappaleista, neulotaan yhteen tai jotenkin liimataan tai jotakin. Kaikenlaista puhutaan. Eikä varmasti syyttää suotta... Senkin noiturinromu, minä lähetän sinut takaisin vuorille, sinne jonnekin Gwenllechin taakse. Viikon päästä.”

Geralt oli hiljaa.

”Et edes kysy, miksi viikon päästä”, oltermanni sanoi ja irvisti niin että keltaiset hampaat loistivat. ”Vetoat niin mielelläsi ukaaseihin ja lakeihin. Minäkin olen lain puolella. Ja laki on sellainen, että muukalaiset eivät saa kantaa asetta tällä paikkakunnalla. Sinä kuitenkin tulit tänne aseensa kanssa.”

Geralt olisi halunnut sanoa, että hän ei ollut tullut, vaan hänet oli raahattu. Mutta hän ei ehtinyt.

”Rangaistus siitä on kaksikymmentä ruoskaniskua”, Bulava totesi. ”Rangaistuksen antaa tässä vieressäsi oleva Daryl, ja hänellä on raskas käsi. Et nouse jaloillesi viikkoon. No niin, viekää hänet pois. Viekää torille ja sitokaa pylvääseen...”

”Hetkinen, hetkinen!” huusi sisään ryntäävä mies, joka oli sonnustautunut ruskeanharmaaseen, helmoista likaiseen huppuviittaan. ”Mikäs kiire sinulla, Bulava, on sen pylvään ja ruoskan suhteen? Haluat vahingoittaa noituria? Siitä ei tule mitään. Minä tarvitsen noituria rakennustyömaalle terveenä ja hyvissä voimissa.”

”Blaufall, mitä sinä sotkeennut lain täytäntöönpanoon?” oltermanni kysyi ja nosti kädet lanteilleen. ”Minulla on tarpeeksi kestämistä siinä, että käyt yhtä mittaa ottamassa miehiä tienrakennuskomennukselle. Älä sinä sekaannu minun valtapiirini asioihin, ne eivät sinulle kuulu. Rikoksesta kuuluu antaa rangaistus...”

”Pikkujuttu eikä mikään rikos”, Blaufall keskeytti. ”Mitään rikosta ei ole tapahtunut, kyseessä oli itsepuolustus ja ihmisten pelastaminen. Älä siinä ilmehti, minulla on tässä nimittäin todistaja. No niin, isäntä. Siitä vain, ei tarvitse pelätä. Kerro, mitä oikein tapahtui.”

Geralt tunsi maajussin. Kyseessä oli sama mies, jonka hän oli edellispäivänä pelastanut ryöstöltä ja joka oli kiitokseksi säännännyt metsään. Isä, jonka pieni tyttö oli jo riisuttu alusmekkosilleen.

”Minä annan...” maajussi kakisteli ja osoitti Gerialtia. ”Minä annan sanani, että tuo nuori mies tuli pelastamaan minua ryöväreiltä... Hän pelasti omaisuuteni... Ja tyttäreni häpeältä... Hän vapautti viattoman tyttösen rosvojen kynsistä...”

”Ja se sotilaskarkuri kävi kimppuun kirveen kanssa, nuori noituri vain puolustautui”, Blaufall jatkoi. ”Itsepuolustusta! Sanokaa, isäntä hyvä, että näin oli.”

”Näin se oli... Tismalleen näin! Herra oltermanni, tämä nuori mies on viaton!” Maajussi oli kalpea ja puhui luonnotto-

man lujaa. ”Herra oltermanni! Minä pyydän, vapauttakaa hänet. Kas tässä... Minä pyydän, ottakaa tämä... Vaikkapa, hmm... Varmaan kaikesta koitui jotain kustannuksia tai rahanmenoa... Korvaan mieluusti...”

Mies kumarsi nöyrästi ja ojensi rahapussukan oltermannille. Bulava työnsi sen nopeasti pussihousujensa taskuun, niin näppärästi, että pussukka ei edes kilahtanut.

”Itsepuolustusta!” hän puuskahti. ”Hän iski sen miehen kahdeksi kappaleeksi. Viaton nuorukainen... Minä kyllä...”

He tulivat torille. Korstot työnsivät Geraltia edellään; tämän kädet oli yhä sidottu.

”Mikäs hätä sinulla, Blaufall, oikein on tässä asiassa?” oltermanni kysyi. ”Olit ottanut mukaasi ihan peräti todistajan. Niinkö kovasti sinä noituria tarvitset?”

”Mitä tuo nyt tarkoittaa? Etkö muka tiedä? Mehän rakennamme tietä, Kuninkaantietä, jonka on määrä ulottua Ard Carraighista aina Hengforsiin asti. Eikä siitä tule mikään metsäpolku, vaan kunnan maantie, kuiva ja tasainen, paaluilla ja risungeilla vahvistettu, sellainen jota pitkin pääsevät niin vauunut kuin valjakot. Se on tärkeä asia, Kuninkaantie, sitä pitkin tullaan käymään paljon kauppaa meidän maiden ja Pohjoisen välillä. Itse kuningas on käskenyt meidän olla rivakoita. Mutta siellä korpimailla ja soilla työmiehiä kuolee vähän väliä, kun monsterit tappavat tai sieppaavat...”

”Mistä alkaen sinä olet työmiehistä piitannut? Olet aina sanonut, että ei heistä niin ole väliä, yksi jos menee niin toinen tulee...”

”Työmiehet ovat yhtä tyhjän kanssa, he tulevat enimmäkseen pakko-otosta. Mutta aina välillä hirviöt nappaavat työnjohtajia, ja se sekoittaa työkuviot, työ ei etene niin kuin pitäisi. Hoh, eiköhän asia ole selvä. Tarvitsen noituria, muuten aikataulu pettää, eikä siinä kaikki, että menetän palkanlisät, vaan voi olla, että saan vielä tarkastajan niskoilleni. Ja tarkastaja taas...”

”Aina löytää jotakin”, Bulava nyökytteli ymmärtäväisesti. ”Tavaraa on myyty ulkopuolisille, kustannusarvio vedetty yläkanttiin tai...”

”Älä vaihda puheenaihetta”, Blaufall sanoi ja kurtisti kulmiaan. ”Päästä sen sijaan noituri vapaaksi nyt heti, viipymättä, niin saan vietyä hänet työmaalle... No voihan helvetti, mitä nyt tapahtuu?”

”Nuo ovat vartioston sotilaita”, oltermanni totesi varjostaen silmiä kämmenellään. ”Herra Carletonin miehiä.”

Torille nelisti toistakymmentä ratsumiestä niin että pöly lensi ja kanat säntäilivät ympäriinsä. Miehet olivat aseissa. Heillä oli räikeän värikkäät, hieman kuluneet vaatteet. Vain kaksi etummaisinta oli pukeutunut hieman tyylikkäämmin. Heistä toinen oli joukon komentaja, lohenpunaiseen jakkuun ja kullattuun sapelivyöhön sonnustautunut viiksivalu, jolla oli strutsinsulilla koristettu hattu. Toinen taas pitkätukkainen haltia panta päänsä ympärillä ja yllään tiedustelijan vihreä univormu.

”Herra kapteeni Reiss Carleton”, Bulava tervehti ja astui eteenpäin. ”Tervehdys, tervehdys. Mistä moinen kunnia?”

Herra kapteeni Reiss Carleton kumartui satulassaan ja sylkäisi sapekkaasti. Sitten hän antoi merkin tiedustelijalle. Haltia ratsasti hirsipuun luo ja sujautti vaakapuun yli köyden, jonka päässä oli silmukka.

”Oho”, sanoi Bulava, nosti kädet lanteilleen ja vilkaisi, ovatko korstot hänen takanaan. ”Herra kapteeni näyttää tulleen kylään hirttäjäisiä varten. Ja taidanpa tietää, kenen kohtalo on tänään joutua hirttolavalle. Näen tuolla kaksi miestä köysissä... Hah, olette siis napannut ne karkulaiset, jotka luikkivat pakosalle vartiostanne? Ne kaksi, jotka täällä meidän metsässä ovat käyneet maajussien ja tyttöjen kimppuun?”

”Heitä minulla ei ole mitään aikomusta hirtättää”, kapteeni Reiss Carleton sanoi viiksiään kivertäen. ”He joutuvat kujanjuoksuun, saavat juosta ruoskijarivistöjen välistä. Sittenhän

muistavat. Siinä kaikki. Minulla ei riitä miehiä yhtä mittaa hirtettäväksi. Eikä jonkun muukalaisen noin vain tapettavaksi.”

Kapteeni oikaisi selkänsä satulassa ja korotti ääntään; hän ei enää puhunut pelkästään oltermannille, vaan myös kylän kors-toille, Blaufallille, hänen rengeilleen ja paikalle jo kerääntyville maalaisille.

”Minkä takia minun pitäisi rangaista sotamiehiäni? Mistä hyvästä? Siitä, että ovat omavaltaisesti lähteneet vartiostosta? Että halusivat päästä pillulle? Meidän vartiopaikkamme on aivan korvessa, olemme täällä kuin karkotuksessa, rangaistukseen tuomittuina. Täällä ei kukaan saa sen paremmin olutta kuin naista... Mitä ihmettelemistä on siinä, että pojat välillä poikkeavat kaidalta tieltä, nappaavat jostakin jonkun...”

Ja miksi hemmetissä naiset ylipäättään kuljeksivat yksinään pitkin metsiä?” Reiss Carleton jatkoi entistäkin kovemmalla äänellä. ”Ja tuo maajussi tuossa, oliko hänen pakko lähteä sinne sen tyttärensä kanssa, eikö tyttöä voinut jättää kotiin? Ei ole mikään ihme, jos poikien teki mieli... Ei, en kiittele heidän tekojaan! En kiittele, mutta ymmärrän kyllä. Herra Aelvarr? Oletteko valmis?”

”Valmiina ollaan, herra kapteeni.”

”Anna se noiturisi tänne, Bulava. Hän tappoi minulta soti-laan ja joutuu narun jatkoksi. Tarvitaan varoittava esimerkki. Äläkä sitten katkaise köyttä, roikkukoon siinä, varoitukseksi toisille.”

Blaufall astui esiin ja näytti hetken siltä kuin haluaisi sanoa jotakin, mutta perääntyi sitten. Korstot tarttuivat Geraltiin, mutta jäivät epävarmoina seisomaan paikalleen. Ja tekivät aivan oikein, kuten kohta kävi ilmi.

Tuli yhtäkkiä oudon hiljaista. Ja tuntui kuin jostain olisi lehahtanut kylmää ilmaa.

Ladon takaa torille asteli hitaasti sysimusta hevonen. Ratsumies selässään. Miehellä oli valkoinen tukka ja musta nahka-

jakku, jossa oli hopeisia niittejä olkapäissä. Miehen oikean olan yllä törrötti kaksi miekan kädensijaa.

Hitaasti, suorastaan elegantisti musta hevonen ohitti maajussit ja oltermannin. Ja pysähtyi sitten kapteeni Carletonin eteen.

Hetken aikaa oli hiljaista. Sitten musta hevonen ravisteli päätään. Kuolainten renkaat helisivät.

”Herra oltermanni Bulava”, valkotukkainen ratsumies sanoi hiljaisuuden keskeltä. ”Vapauttakaa nuori noituri välittömästi. Antakaa hänelle takaisin hevonen, aseet ja muu omaisuus. Nyt heti.”

”Aivan niin...” oltermanni totesi rykäistyään. ”Aivan niin, herra Holt. Välittömästi.”

”Herra kapteeni Carleton”, ratsumies sanoi ja nyökkäsi päätään. ”Tervehdys.”

”Herra noituri Preston Holt”, Reiss Carleton vastasi ja kosketti hattunsa liertä. ”Tervehdys.”

”Herra kapteeni on hyvä ja vie pois köyden, haltian ja muut alaisensa. Teitä ei enää tarvita täällä. Tämänpäiväinen lynkkaus on peruutettu.”

”Niinkö?” sanoi kapteeni, oikaisi ryhtinsä ja laski kätensä miekan väistimelle. ”Oletteko ihan varma, herra noituri?”

”Kyllä, ihan varma olen. Jääkää hyvästi. Herra oltermanni, onko nuorimies jo vapautettu köysistä? Onko hän saanut tavaran takaisin?”

”Sinä senkin paskiainen!” karjaisi yksi Carletonin ratsu-miehistä, riuhtaisi miekan huotrasta ja kiskaisi hevosensa ohjista. ”Minä sinulle...”

Mies ei saanut lausetta loppuun. Preston Holtiksi kutsuttu ratsumies nosti kätensä ylös ja teki sillä lyhyen eleen. Ilma ulvahti ja suhahti, ja maalaiset peittivät korvansa. Hevosmies karjaisi, lensi satulasta kuin ritsasta ja rojahti raskaasti ja hervottomana suoraan toveriensa hevosten eteen, jolloin hevoset pelästyivät ja alkoivat hirnahdella, tömistellä kavioitaan ja riuhtoa päätään,

ja yksi nousi takajaloilleen. Maahan päätyneen miehen hevonen kirmasi pukitellen töllien väliin.

Tuli hiirenhiljaista.

”Vielä joku?” Preston Holt kysyi ja nosti ylös käsineen verhoaman kätensä. ”Haluaako joku vielä yrittää? Esittää sankaria? Eikö? Niin vähän arvelinkin. Hyvästi, herrat sotamiehet. Onko nuori noituri jo satulassa?”

”On”, Geralt vastasi.

”Matkaan siis. Seuraa minua.”

*Ylä-Markkreivilä on vienyt rajapyykkinsä
Gwenllechjoelle. Tiedetään, että markkreivien
toiveissa on työntyä yhä syvemmälle Lohikäärme-
vuorten laaksoihin, ja koska he nykyistä maataan
cismontanaksi kutsuvat, se laajenisi uudella trans-
montanalla, kun haltiat ajettaisiin kauemmas vuorille.
Mutta vuodet vierivät, eikä mitään tapahdu.*

Baldwin Adovardo,
Regni Caedvenie Nova Descriptio

»Tienhaara»,
Geralt totesi katsellen
ympärilleen. »Paikka
jossa tiet risteävät.»
»Tienhaara. Paikka, joka
on ladattu symboleilla.
Neljä tietä neljään ilman-
suuntaan. Valinnan ja
päätöksen paikka. Mille
tielle lähdet, Geralt?
Noituri Geralt.»

9 789510 516652

www.wsoy.fi

84.2

ISBN 978-951-0-51665-2